

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ БИЧКІВ РІЗНИХ ПОРІД ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ТЕЛЯТИНИ У СТЕПОВІЙ ЗОНІ УКРАЇНИ

О.А.Медведєва*

Інститут тваринництва УААН

Подано результати вивчення впливу породного фактора на живу масу телят у віці 4 б міс. при виробництві телятини у степовій зоні України.

телятина, жива маса, інтенсивність росту

Реформування галузі тваринництва в Україні поступово сприяє насиченню продовольчого ринку м'ясною сировиною різної якості. У зв'язку з цим стало актуальним питання про задоволення попиту споживача на телятину і оволодіння технологією її виробництва.

Розробка технології виробництва телятини в умовах Степу України має починатися із вирішення питання про доцільність використання для інтенсивного вирощування і забою у ранньому віці молодняку найбільш поширених тут порід різних напрямів продуктивності. У свою чергу, дія породного фактора на живу масу телят перед забоєм після інтенсивного вирощування протягом 4-6 місяців може визначатися як живою масою молодняку при народженні, так і показниками його інтенсивності росту [1-4].

В агрофірмі «Заповіт» Білокуракинського району Луганської області у 2000 році нами було проведено науково-господарський дослід за схемою, наведеною у таблиці 1, з метою вивчення ступеня впливу породного фактора на живу масу телят по завершенні відгодівлі у віці 4 та 6 міс.

1.Схема науково-господарського дослід

Група	Порода	Стать	Кількість телят, гол.	Спосіб годівлі	Вік забою, міс	Тривалість дослід, діб
I	Чорно-ряба	бички	20	режимний підсис	4 6	122 184
II	Симентальська	бички	20	режимний підсис	4 6	122 184
III	Створювана знам'янська м'ясна	бички	20	режимний підсис	4 6	122 184

Піддослідні бички були ранньовесняного отелення і у перші два місяці дослід утримувалися в телятнику-профілікторії індивідуально, а у віці 2-6 міс – на відкритих майданчиках по 10 голів у кожному.

* Науковий керівник – доктор с.-г. наук Мирось В.В.

У перший та другий місяці дослідного періоду рівень годівлі бичків був розрахований на одержання 800-850 г середньодобового приросту, що в основному забезпечувалося значною кількістю незбираного молока, яке вони отримували на режимному підсисі, та невеликим вмістом трав'яного борошна, меленого вівса та ячменю.

Енергетична забезпеченість раціонів телят у досліді становила в середньому за 4 міс 12,9-13.1 МДж, а за 6 міс досліду – 12.1-12.3 МДж на 1 кг сухої речовини кормів. Взагалі ж за період до 4-міс віку бичкам всіх груп було згодовано 399-403 корм. од. та 46,3-46,5 кг перетравного протеїну у 263-273 кг сухої речовини кормів, що зумовило отримання 3452-3527 МДж обмінної енергії. За період до 6-міс віку ці показники відповідно становили 701-718 корм. од., 80,3-81,4 кг перетравного протеїну у 520-542 кг сухої речовини кормів, а енергетичні витрати дорівнювали 6390-6559 МДж обмінної енергії. До того ж кількість перетравного протеїну досягала 113-115 г на 1 корм. од.

Доволі високий енергетичний рівень годівлі молодняку на протязі до 4 та 6 міс віку дозволив отримати значні показники інтенсивності росту телят усіх порід, про що свідчать дані таблиці 2.

2.Динаміка росту бичків, $M \pm m$

Показники	Група		
	I	II	III
Жива маса, кг: при народженні	28,2±0,34	28,9±0,36	25,3±0,31
у віці: 4 міс	131,3±1,11	136,7±1,23	136,2±2,45
6 міс	192,5±1,70	197,3±2,14	202,5±3,13
Середньодобові прирости живої маси, (г)			
у період: 0-4 міс	851±9,4	883±9,1	909±18,2
4-6 міс	986±16,9	977±18,8	1069±24,8
0-6 міс	895±8,8	915±11,0	963±15,8
Відносні прирости живої маси бичків, % (за S.Brody) за період: 0-4 міс	129	130	139
4-6 міс	38	36	39

Аналізуючи дані таблиці 2, можна зазначити, що найменшою живою масою при народженні (25.3±0.31 кг) відзначалися бички знам'янської м'ясної породи, що є характерною породною ознакою. Незважаючи на це, вже у 4-міс віці телята III групи наздогнали за живою масою ровесників симентальської породи і на 4.9 кг (3.7%) переважали однолітків чорно-рябої, але вірогідною ця перевага не виявилася ($t_d = 1.9$, $P < 0.95$). У 6-міс віці, бички симентальської та знам'янської порід за показником живої маси були попереду ровесників чорно-рябої на 2.5 та 5.2% відповідно. У той же час різниця за живою масою у 6-міс віці виявилася вірогідною тільки між I та III групами ($t_{d\ I-III} = 2.8$ при $P > 0.99$; $t_{d\ I-II} = 1.8$ при $P < 0.95$).

Перевага телят знам'янської та симентальської порід над чорно-рябими однолітками за живою масою у підсисний період на нашу думку була визначена генетично, так як різниця у споживанні кормів бичками I, II та III

груп була незначною (0,9-2,4% за поживністю у кормових одиницях до 6-міс віку). Звичайно, більша жива маса була зумовлена більш високою інтенсивністю росту молодняку. Дані таблиці 2 свідчать про перевагу симентальських та знам'янських тварин над чорно-рябими також за середньодобовими приростами живої маси на 3.7% і 6.8% у період 0-4 місяців та на 2.2% і 7.6% у період 0-6 місяців ($t_{d\text{ I-II}} = 2.5$, $t_{d\text{ I-III}} = 3.1$ при $P > 0.99$ у період 0-4 місяців; $t_{d\text{ I-II}} = 1.4$, $t_{d\text{ I-III}} = 3.8$ у період 0-6 міс.).

Аналізуючи показники відносних приростів живої маси телят на відгодівлі, можна зазначити, що відносно живої маси при народженні бички III групи мали приріст на 9-10% більший, ніж у ровесників I та II груп у перший період досліду до 4-міс віку. У другий період досліду (4-6 міс) вони переважали за приростами живої маси своїх ровесників на 1-3% відносно живої маси у 4-міс віці. Поряд з тим, показники відносного приросту живої маси бичків симентальської породи значно не перевищували такі у чорно-рябих телят, а у період 4-6 місяців навіть були на 2% нижчими. Це свідчить про те, що перевага за живою масою симентальських тварин над телятами чорно-рябої породи у 4-міс віці була забезпечена за рахунок більшої живої маси при народженні (на 2,5%) і більших середньодобових приростів у період 0-4 місяців (на 4.1%). Саме ці чинники зумовили друге місце бичків II групи серед тварин піддослідних груп за показниками інтенсивності росту, отриманими в цілому за весь період інтенсивного вирощування.

Із одержаних результатів і наведених вище даних витікає, що при інтенсивному вирощуванні телят на показник живої маси у 4-міс віці більше впливає маса теляти при народженні, аніж напрям продуктивності тварин.

У той же час при подовженні науково-господарського досліду на фоні високого енергетичного рівня годівлі за величиною живої маси після відгодівлі до 6-міс віку бички спеціалізованої м'ясної знам'янської породи виявилися більш перспективними у виробництві телятини, ніж тварини чорно-рябої та симентальської. Головним чином, це визначилося перевагою за інтенсивністю росту в цілому за період 0-6 міс, що компенсувало незначну живу масу при народженні.

Висновки:

1. При вирощуванні молодняку на телятину до 4-міс віку у формуванні показника живої маси більше значення має не генетичний потенціал інтенсивності росту теляти, а величина його живої маси при народженні.

2. За умови збільшення терміну інтенсивного вирощування молодняку на телятину від 4-ох до 6 місяців показник живої маси теляти перед забоєм більше залежить від його інтенсивності росту, ніж від живої маси при народженні.

3. У процесі виробництва телятини в Степовій зоні України бичків симентальської та чорно-рябої порід доцільно інтенсивно вирощувати до 4-міс віку, а створюваної знам'янської м'ясної породи – до 6-міс віку

Бібліографічний список

1. Ellis J.C.B. The feeding of farm livestock. - London, Crosby Lockwood LTD, 1954. - P. 141-142.

- 2.Kays John M. Basic animal husbandry. - Prentice-hall, 1958. - P. 70.
3.Deyoe G.P., Ross W.A., Peters W.H. Raising livestock. - McGraw-Hill book company. - New York, Toronto, London. - P. 499-501.
4.Church Ph.D. Livestock feeds and feeding. - Corvallis, Oregon. - USA, 1984. - P.307-318.

Приведены результаты изучения влияния породного фактора на живую массу телят в возрасте 4 и 6 месяцев при производстве телятины в степной зоне Украины.

The influence of breed factor on live weight of 4-6 month age calves when heifer beef is being produced in Steppe zone of Ukraine have been given.

УДК 636.4.082:575

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГЕНЕТИЧНОЇ СТРУКТУРИ ПОПУЛЯЦІЙ СВИНЕЙ ПОРОДИ ЛАНДРАС ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА “КЕГИЧІВСЬКЕ” ТА ООО “АПК “ДОНЕЦЬКИЙ”

Ю.Е. Мєлкова*

Інститут тваринництва УААН

У статті наведено дані вивчення генофонду свиней породи ландрас Харківської та Донецької областей

алель, генотип, генофонд, генетична мінливість

За останні роки, у зв'язку з інтенсивною міжпородною гібридизацією, на Україні загострилась проблема збереження генофонду свиней. Це має безпосереднє відношення і до породи ландрас. Саме використання імуногенетичного маркірування, з точки зору селекціонера, дає змогу одержати важливу інформацію про особливості генофонду породи, ступінь диференціації окремих субпопуляцій та їх консолідації. Крім того, для визначення генетико-популяційного стану стада, необхідне проведення порівняння популяцій тварин шляхом встановлення рівня гетерозиготності і ступеня генетичної подібності (або генетичної відстані) між ними відповідним методом генетичного аналізу.

Метою дослідження було визначення та співставлення імуногенетичних характеристик провідних популяцій свиней породи ландрас, що належать АПК “Донецький” та ФГ “Кегичівське”, а також дослідження характеру генетико-генеалогічних зв'язків у цих популяціях станом на 2001 рік.

Методика досліджень. Атестацію тварин досліджених популяцій здійснювали з використанням банку моноспецифічних сироваток-реагентів за 9 генетичними системами груп крові (A, B, D, E, F, G, H, K, L). Реагенти, що використані для типування свиней за групами крові, апробовані в міжнародних порівняльних перевірках і відповідають міжнародним стандартам. Визначення антигенів еритроцитів проводили методом прямої та непрямой аглютинації.

* Науковий керівник - кандидат с.-г. наук Россоха В.І.